

DOI:10.22144/ctujos.2025.183

TRUYỀN THÔNG ĐA PHƯƠNG TIỆN TRONG CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN GIÁ TRỊ GIA ĐÌNH Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

Trần Thị Vinh¹ và Nguyễn Thị Bạch Tuyết^{2,*}

¹Học viện chính trị khu vực IV, Việt Nam

²Khoa Khoa học chính trị, Xã hội và Nhân văn, Đại học Cần Thơ, Việt Nam

*Tác giả liên hệ (Corresponding author): nbtuyet@ctu.edu.vn

Thông tin chung (Article Information)

Nhận bài (Received): 12/06/2025

Sửa bài (Revised): 05/09/2025

Duyệt đăng (Accepted): 11/12/2025

Title: Multimedia communication in propagating family values in the Mekong Delta

Author: Tran Thi Vinh¹ and Nguyen Thi Bach Tuyet^{2,*}

Affiliation(s): ¹Political Academy Region IV, Viet Nam; ²College of Social Sciences and Humanities, Can Tho University, Viet Nam

TÓM TẮT

Trong bối cảnh chuyển đổi số toàn diện, vai trò của truyền thông đại chúng đối với các thiết chế xã hội là không thể phủ nhận. Công cụ này đóng góp một cách thiết yếu vào việc duy trì và lan tỏa các chuẩn mực giá trị gia đình truyền thống tại Việt Nam. Việc ứng dụng các phương tiện truyền thông số với nhiều chức năng hỗ trợ đã tác động mạnh mẽ tới đời sống xã hội, góp phần hình thành luồng thông tin có sức ảnh hưởng và định hướng dư luận. Những tác động này thể hiện rõ ở sự thay đổi trong nhận thức, thái độ và hành vi của người dân. Trong bối cảnh hiện nay, việc bảo tồn và phát huy các giá trị truyền thống của gia đình Việt Nam vẫn được xem là mục tiêu ưu tiên trong tiến trình xây dựng xã hội mới ở nước ta. Trong nghiên cứu này, nhóm tác giả tiến hành phân tích chuyên sâu về mức độ và hình thức ảnh hưởng của truyền thông đa phương tiện đối với việc củng cố hệ giá trị gia đình Việt Nam tại vùng đất Tây Nam Bộ. Trên cơ sở đó, nghiên cứu sẽ đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền hệ giá trị gia đình của vùng.

Từ khóa: Đồng bằng sông Cửu Long, giá trị gia đình, truyền thông đa phương tiện, tuyên truyền

ABSTRACT

In the digital era, mass media play a vital role in social life, particularly in the dissemination and preservation of traditional family cultural values in Vietnam. Through the use of multimedia communication technologies, the media has generated significant social effects—spreading, orienting, and shaping public opinion—while influencing the perceptions, attitudes, and behaviors of the broader community. It also expands individuals' freedom to search for, receive, and reflect upon information. At present, preserving the beauty of the Vietnamese family value system is considered one of the foremost goals in the process of building socialism in the country. To convey and promote these values, the role of multimedia communication is consistently emphasized and highly regarded. Within the scope of this paper, the authors analyze the importance of multimedia communication in promoting Vietnamese family values in the Mekong Delta and propose several potential solutions.

Keywords: Family values, Mekong Delta, multimedia, propaganda

1. GIỚI THIỆU

Gia đình được xem là một thiết chế xã hội cốt lõi, giữ vai trò nền móng trong quá trình hình thành nhân cách, ổn định đời sống xã hội và đóng góp vào sự phát triển của quốc gia. Từ khía cạnh xã hội học, gia đình không chỉ là đơn vị cơ sở của xã hội mà còn là nơi hình thành, bảo tồn và chuyển giao các giá trị văn hóa, đạo đức và truyền thống của dân tộc cho thế hệ mai sau. Trong bối cảnh toàn cầu hóa, hiện đại hóa và sự bùng nổ của công nghệ thông tin, các chuẩn mực và giá trị truyền thống của gia đình Việt Nam nói chung và gia đình ở đồng bằng sông Cửu Long nói riêng đang đối mặt với nhiều thách thức. Sự giao thoa văn hóa từ phương Tây, cùng với mặt trái của truyền thông hiện đại với những nội dung thiếu lành mạnh và thiếu kiểm soát, đã tác động tiêu cực lên một bộ phận giới trẻ, dẫn đến những quan điểm lệch lạc về giá trị của gia đình. Vì vậy, việc bảo tồn và lan tỏa các giá trị của gia đình là vấn đề cấp bách, đòi hỏi sự đồng lòng của hệ thống chính trị và cộng đồng.

Truyền thông đa phương tiện, với ưu thế vượt trội về tốc độ lan tỏa, sử dụng nhiều hình thức như: báo chí số; mạng xã hội & nền tảng trực tuyến; nội dung tương tác (infographic, e-learning, gamification); truyền thông công nghệ mới (VR, AR, AI, livestream); truyền thông tích hợp cộng đồng (sự kiện, billboard điện tử, IoT), khả năng tương tác và tác động sâu rộng đến nhận thức xã hội, ngày càng đóng vai trò quan trọng trong việc định hướng giá trị và giáo dục cộng đồng. Việc khai thác hiệu quả truyền thông đa phương tiện không chỉ giúp tôn vinh, lan tỏa những nét đẹp truyền thống của gia đình mà còn góp phần xây dựng lối sống lành mạnh, văn minh trong xã hội hiện đại.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Để thực hiện thành công nghiên cứu này, các phương pháp phân tích – tổng hợp tài liệu và phương pháp nghiên cứu định tính được sử dụng. Trước tiên, phương pháp phân tích – tổng hợp tài liệu thứ cấp được dùng nhằm thu thập và hệ thống hóa các lý luận, quan điểm khoa học, chủ trương của Đảng và Nhà nước về xây dựng gia đình văn hóa và vai trò của truyền thông đa phương tiện trong giáo dục, tuyên truyền giá trị gia đình Việt Nam.

Tiếp theo, phương pháp nghiên cứu định tính được sử dụng để phân tích nội dung, hiện tượng xã hội, qua đó làm rõ các hình thức ứng dụng truyền thông đa phương tiện tại khu vực đồng bằng sông Cửu Long. Các phương pháp nghiên cứu được lựa chọn nhằm bảo đảm tính logic trong lập luận, phù

hợp với mục tiêu phân tích vai trò của truyền thông đa phương tiện trong lan tỏa, giáo dục và bảo tồn giá trị gia đình truyền thống tại vùng đồng bằng sông Cửu Long, đồng thời đề xuất các giải pháp thực tiễn, khả thi trong tuyên truyền giá trị gia đình Việt.

3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

3.1. Vai trò của truyền thông đa phương tiện trong việc lan tỏa giá trị gia đình

Việc truyền tải và phổ biến những giá trị tốt đẹp của gia đình giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong việc củng cố các chuẩn mực tích cực, nhất là khi xã hội đang biến đổi nhanh chóng. Những giá trị này không chỉ giúp định hướng hành vi và thái độ của các thành viên mà còn tạo nền tảng vững chắc để gia đình thích ứng và phát triển trong bối cảnh mới. Xét về khía cạnh phổ biến giá trị, truyền thông đa phương tiện được ghi nhận là công cụ truyền tải có hiệu suất vượt trội nhằm lan tỏa các chuẩn mực tích cực của gia đình, được minh chứng qua các điểm sau:

Thứ nhất, Truyền thông đa phương tiện mở ra môi trường thuận lợi để các giá trị gia đình được phổ biến rộng rãi, qua đó góp phần định hướng nhận thức và bồi dưỡng hiểu biết của mỗi cá nhân về những chuẩn mực và phẩm chất tích cực trong đời sống gia đình.

Hệ giá trị của gia đình Việt Nam được tạo dựng từ sự kết hợp của những chuẩn mực văn hóa, đạo lý và yếu tố tín ngưỡng, hình thành và tích lũy qua suốt chiều dài lịch sử dân tộc. Đây là kết quả của quá trình bồi đắp liên tục qua nhiều thế hệ, trở thành nền tảng tinh thần bền vững của xã hội. Nét đẹp cốt lõi nhất chính là đạo hiếu, sự tôn kính tổ tiên, thể hiện rõ qua tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên, phụng dưỡng ông bà, cha mẹ. Trong thời đại công nghệ số, truyền thông đa phương tiện trở thành kênh thông tin phổ biến, có khả năng tiếp cận và là công cụ đắc lực để truyền tải những bài học về lòng hiếu thảo, tinh thần “uống nước nhớ nguồn” và nó tác động mạnh mẽ đến mọi tầng lớp trong xã hội. Nhờ tính trực quan, sinh động, dễ lan tỏa và khả năng tương tác cao, truyền thông đa phương tiện đóng vai trò ngày càng quan trọng trong việc giáo dục, nâng cao nhận thức và giữ gìn nét đẹp của con người về các giá trị gia đình. Các hoạt động truyền thông trên truyền hình, báo chí, các nền tảng số và trong không gian mạng đã góp phần quan trọng vào việc củng cố hiểu biết và nâng cao nhận thức của người dân về những giá trị truyền thống của gia đình Việt Nam, chẳng hạn như lòng hiếu nghĩa, sự tôn trọng, tinh thần trách nhiệm và tình cảm vợ chồng gắn bó, hòa thuận –

những yếu tố cốt lõi để xây dựng một mái ấm bền vững. Đây không chỉ là nguyên tắc nền tảng của hệ giá trị gia đình mà còn là những yêu cầu thiết yếu trong đời sống hôn nhân. Trong thiết chế gia đình, sự chung thủy luôn được xem là chuẩn mực trọng yếu, phản ánh chiều sâu của mối quan hệ vợ chồng. Tình cảm, sự sẻ chia và gắn kết tâm lý giữa hai người là yếu tố duy trì sự bền chặt của hôn nhân, bất kể những biến động hay áp lực của cuộc sống hiện đại. Nhờ tiếp tục đề cao sự thủy chung, nghĩa tình và tinh thần hòa thuận, các cặp vợ chồng có thể tạo dựng nguồn lực tinh thần mạnh mẽ, giúp họ cùng vượt qua khó khăn và hướng tới sự phát triển lâu dài.

Truyền thông đa phương tiện góp phần lan tỏa thông điệp một cách nhanh chóng và rộng rãi. Trên các nền tảng mạng xã hội như YouTube, TikTok hay các trang web khác, những video ngắn hoặc hình ảnh đăng tải trên Facebook tuy có vẻ đơn giản nhưng lại có khả năng truyền tải cả thông điệp tích cực lẫn tiêu cực tới công chúng với tốc độ rất nhanh. Ví dụ điển hình, các yếu tố về mối quan hệ liên thế hệ giữa ông bà, cha mẹ và con cháu, cùng với các chuẩn mực ứng xử như sự bao dung, nhân nghĩa từ thế hệ trước và sự hòa thuận, hiếu thảo của thế hệ sau, đều là những giá trị gia đình cốt lõi cần được phổ biến rộng rãi trong cộng đồng.

Truyền thông giữ vai trò quan trọng trong việc tuyên truyền và lan tỏa những hình ảnh đẹp về gia đình, từ những bữa cơm sum họp đến cách ứng xử giữa các thành viên trong gia đình đa thế hệ, cũng như mối quan hệ của họ với cộng đồng làng xã và xã hội. Truyền thông còn đóng góp đáng kể trong công tác phòng chống bạo lực gia đình thông qua việc phản ánh, định hướng và giáo dục qua các hội thảo, sự kiện và ngày hội gia đình hằng năm. Những sự kiện này tạo môi trường thuận lợi để các gia đình gặp gỡ, chia sẻ kinh nghiệm và học hỏi lẫn nhau trong hành trình xây dựng đời sống gia đình hạnh phúc. Đồng thời, đây cũng là dịp để biểu dương những gia đình tiêu biểu trong việc giữ gìn nếp sống văn hóa, qua đó khuyến khích sự noi gương và lan tỏa những giá trị tích cực trong cộng đồng. Thông qua chuỗi hoạt động đó, nhiều thông điệp có ý nghĩa đã được truyền tải rộng rãi, góp phần gìn giữ và bồi đắp các giá trị truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam trong bối cảnh xã hội hiện đại.

Thứ hai, truyền thông đa phương tiện có tác động đáng kể trong việc kiến tạo giáo dục xã hội và thúc đẩy sự phát triển của hệ giá trị gia đình. Trong bối cảnh xã hội hiện đại, truyền thông đa phương tiện ngày càng khẳng định vai trò như một kênh giáo dục hiệu quả, đặc biệt trong việc truyền tải và củng cố

các giá trị nền tảng của gia đình như tình yêu thương, sự tôn trọng, trách nhiệm, đoàn kết và sẻ chia. Với khả năng tiếp cận rộng, tốc độ lan tỏa nhanh và tính tương tác cao, truyền thông đa phương tiện có tác động mạnh mẽ đến nhận thức, hành vi và thái độ của cộng đồng.

Trong điều kiện xã hội hiện nay, truyền thông đa phương tiện tạo ra một môi trường giao tiếp hai chiều, nơi cơ quan truyền thông và công chúng có thể tương tác liên tục. Không gian này giúp cơ quan truyền thông nắm bắt nhu cầu, phản hồi và xu hướng tiếp nhận thông tin của người dân, đồng thời khuyến khích công chúng tham gia bình luận, chia sẻ và đóng góp vào quá trình lan tỏa các giá trị gia đình.

Bên cạnh chức năng cung cấp thông tin, truyền thông hiện đại còn giữ vai trò quan trọng trong việc định hướng dư luận, chuyển tải các thông điệp tuyên truyền kịp thời và góp phần phát hiện, cảnh báo cũng như hạn chế những hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến hôn nhân và gia đình. Trên cơ sở thúc đẩy những giá trị tích cực để từng bước làm giảm tác động của các yếu tố tiêu cực, truyền thông góp phần tôn vinh những hành vi, tấm gương mẫu mực, từ đó tạo nên hiệu ứng lan tỏa mạnh trong cộng đồng.

Đồng thời, các kênh truyền thông cũng thực hiện nhiệm vụ phản biện xã hội, bác bỏ những quan điểm sai lệch và ngăn chặn thông tin độc hại. Điều này giúp củng cố niềm tin của nhân dân vào định hướng và sự lãnh đạo của Đảng, góp phần duy trì sự ổn định và phát triển của đời sống gia đình trong bối cảnh mới.

3.2. Ứng dụng truyền thông đa phương tiện trong công tác tuyên truyền giá trị gia đình ở đồng bằng sông Cửu Long

3.2.1. Bối cảnh và các yếu tố đặc thù của đồng bằng sông Cửu Long ảnh hưởng đến việc tuyên truyền giá trị gia đình

Đồng bằng sông Cửu Long là nơi có không gian văn hóa phong phú với nhiều cộng đồng tộc người cùng sinh sống và hình thành nên đời sống tôn giáo đa dạng, gồm cả các tôn giáo du nhập và những tín ngưỡng bản địa phát triển trong vùng. Trong tiến trình khai hoang và lập làng, các nhóm cư dân đã tạo dựng mối liên kết bền chặt, đồng hành với nhau trong sản xuất, xây dựng cộng đồng và ứng phó với thiên tai hay biến động lịch sử.

Trong đời sống thường ngày, các gia đình trong vùng luôn đề cao tinh thần đoàn kết, sẻ chia và đùm bọc lẫn nhau – những giá trị phản ánh sâu sắc truyền thống nhân văn của người Việt. Một điểm nổi bật làm nên bản sắc riêng của khu vực này là nền văn

minh sông nước, thể hiện qua các hoạt động văn hóa – xã hội đặc trưng như lễ hội trên sông, chợ nổi và những tập quán gắn liền với mạng lưới sông ngòi dày đặc. Chính điều kiện tự nhiên và môi trường sinh hoạt cộng đồng như vậy đã tạo nên cơ hội đề các giá trị gia đình trong khu vực được bồi đắp, củng cố và lan tỏa thông qua sự tương tác thường xuyên giữa các thành viên trong cộng đồng.

Hệ giá trị gia đình ở đồng bằng sông Cửu Long phản ánh sự giao hòa giữa các chuẩn mực truyền thống và những biến đổi do quá trình hiện đại hóa mang lại. Trong lĩnh vực phân công lao động, dù đã xuất hiện sự thay đổi theo hướng chia sẻ trách nhiệm nhiều hơn giữa các thành viên, phụ nữ vẫn giữ vai trò trung tâm trong các hoạt động tái sản xuất và công việc nội trợ. Số liệu cho thấy thời gian mà phụ nữ dành cho việc nhà vẫn vượt trội đáng kể so với nam giới, thường gấp khoảng hai lần. Bên cạnh đó, ở nhiều hộ gia đình, các quyết định quan trọng vẫn nghiêng về phía người đàn ông, thể hiện dấu ấn của mô hình gia trưởng còn đậm nét trong đời sống gia đình của khu vực.

Bên cạnh đó, việc kết hôn muộn đã trở thành xu hướng phổ biến trong giới trẻ ở đồng bằng sông Cửu Long. Tuổi kết hôn trung bình lần đầu của thanh niên trong vùng năm 2022 là 27,39 tuổi, tăng hơn 2 tuổi so với năm 2010 (24,5 tuổi). Ngoài ra, mức độ tự chủ của giới trẻ trong việc xác lập hôn nhân ngày càng được khẳng định rõ rệt. Nhận thức của thanh niên về quyền tự do lựa chọn và quyết định kết hôn đã có sự chuyển biến sâu sắc, tạo điều kiện để họ chủ động hơn trong việc tìm kiếm và lựa chọn bạn đời phù hợp, qua đó nâng cao khả năng xây dựng gia đình hạnh phúc. Hiện tượng ly hôn tại đồng bằng sông Cửu Long cũng phản ánh sự thay đổi trong hệ giá trị gia đình. Nếu trước đây ly hôn bị xem là hành vi khó được xã hội chấp nhận, thì ngày nay, nó được nhìn nhận như một giải pháp nhằm chấm dứt những cuộc hôn nhân không còn mang lại hạnh phúc. Theo General Statistics Office (2023), năm 2022 số vụ ly hôn ở đồng bằng sông Cửu Long là 9.233 vụ, năm 2023, số vụ ly hôn tăng lên 10.733 vụ trong tổng số 32.060 vụ cả nước, chiếm tới 33,5% số vụ ly hôn cả nước. Như vậy, đồng bằng sông Cửu Long được xem là một trong những khu vực có tỷ lệ ly hôn cao so với dân số, thường cao gấp đôi so với Đông Nam Bộ nếu tính trên số vụ xét xử, mặc dù dân số thấp hơn. Các yếu tố như văn hóa, kinh tế và sự thay đổi trong quan niệm hôn nhân được xem là nguyên nhân chính tác động đến tỷ lệ ly hôn.

Tóm lại, hệ giá trị gia đình tại đồng bằng sông Cửu Long được đặc trưng bởi sự hòa quyện giữa các

yếu tố truyền thống và xu hướng hiện đại. Thực trạng này đặt ra yêu cầu cấp thiết về việc thiết lập cơ chế định hướng các chuẩn mực về hôn nhân và gia đình cho tất cả các phân khúc nhân dân, nhằm mục đích bảo tồn và phát huy tối đa các giá trị tích cực của gia đình trong bối cảnh chuyển đổi xã hội đang diễn ra với cường độ cao.

3.2.2. Khai thác ứng dụng của truyền thông đa phương tiện trong công tác tuyên truyền giá trị gia đình ở đồng bằng sông Cửu Long

Phương thức truyền thông ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long khá đa dạng với đầy đủ các hình thức phương tiện khác nhau như: báo chí số; mạng xã hội & nền tảng trực tuyến; nội dung tương tác (infographic, e-learning, gamification); truyền thông công nghệ mới (VR, AR, AI, livestream); truyền thông tích hợp cộng đồng (sự kiện, billboard điện tử, IoT). Để đạt hiệu quả cao trong công tác tuyên truyền các giá trị gia đình các chương trình tập trung khai thác nội dung mang đậm tính chất địa phương, phù hợp với văn hóa thói quen người dân nơi đây. Những nội dung đậm nét văn hóa bản địa – chẳng hạn như hình ảnh sông nước, sinh hoạt trên chợ nổi hay các hoạt động đời sống gắn với hệ thống kênh rạch – được khai thác mạnh mẽ trên các nền tảng truyền thông hiện đại. Thông qua các gương mặt có sức ảnh hưởng trên mạng xã hội, các giá trị gia đình gắn với văn hóa sông nước được truyền tải sinh động và gần gũi hơn đến công chúng.

Nhìn chung, truyền thông đa phương tiện đã phát huy hiệu quả vượt trội trong việc gìn giữ và lan tỏa các giá trị văn hóa gia đình ở Đồng bằng sông Cửu Long. Vai trò này được thể hiện nổi bật qua một số khía cạnh sau:

Thứ nhất, truyền thông đa phương tiện góp phần truyền tải chủ trương, chính sách của Đảng và nhà nước về bảo tồn và phát huy giá trị tốt đẹp của gia đình Việt ở đồng bằng sông Cửu Long. Chính sự đa dạng trong phương thức truyền thông, truyền hình - phát thanh số; mạng xã hội & nền tảng trực tuyến,... với nhiều hình thức, cách truyền tải sáng tạo đã mang lại hiệu quả nhất định về những chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước giúp nâng cao nhận thức của người dân về tầm quan trọng của các giá trị gia đình truyền thống. Sự khác biệt trong nhận thức và đặc điểm văn hóa của từng vùng đã góp phần tạo nên tính đa dạng trong cách tiếp cận truyền thông. Đối với khu vực đồng bằng sông Cửu Long, các hoạt động truyền thông cần được thiết kế theo hướng nhấn mạnh vai trò của tinh thần cộng đồng, tình nghĩa láng giềng và những

giá trị truyền thống thể hiện trong đời sống gia đình hằng ngày. Đồng thời, việc truyền tải thông tin nên chú trọng giới thiệu các mô hình gia đình tiêu biểu trong việc gìn giữ và phát huy những giá trị văn hóa đặc trưng, qua đó tạo động lực và sức lan tỏa tích cực trong xã hội.

Thứ hai, một ưu thế nổi bật của truyền thông đa phương tiện là khả năng truyền tải thông tin nhanh chóng và tiếp cận được đông đảo công chúng. Khi các nội dung được thiết kế phù hợp với không gian văn hóa đặc trưng của vùng sông nước, truyền thông hiện đại trở thành kênh hữu hiệu giúp người dân dễ dàng tiếp cận các thông tin liên quan đến giá trị gia đình.

Chẳng hạn, việc sử dụng các sản phẩm nghệ thuật, những câu chuyện về tình cảm gia đình, các khóa học trực tuyến, video hướng dẫn, cùng với các chương trình giáo dục phát trên truyền hình, phát thanh và nền tảng số đã góp phần trang bị kiến thức và kỹ năng cần thiết cho các thế hệ trẻ. Những hoạt động này hỗ trợ việc định hướng các chuẩn mực truyền thống tích cực, qua đó tăng cường sự bền vững của hệ giá trị gia đình trong bối cảnh hiện đại. Điển hình như chương trình "Nàng dâu thời nay" phát sóng trên VTV, Vĩnh Long 1 là một game show kết nối mẹ chồng – nàng dâu hay "Hương vị gia đình" là một chương trình của Đài Truyền hình Vĩnh Long, tập trung vào khía cạnh ẩm thực và các câu chuyện gắn liền với bữa cơm gia đình. Hơn nữa, truyền thông đa phương tiện đóng vai trò quan trọng trong việc khơi dậy tinh thần yêu nước, củng cố truyền thống đoàn kết và gắn bó bền chặt của cộng đồng; đồng thời lan tỏa các giá trị nhân văn như tình yêu thương, sự tương trợ và che chở lẫn nhau. Bên cạnh đó, truyền thông hiếu học và ý thức coi trọng danh dự cũng được truyền thông đề cao, góp phần duy trì sự kế thừa các giá trị văn hóa và thúc đẩy sự phát triển bền vững trong xã hội. Sự thịnh vượng, tiến bộ, hạnh phúc và văn minh của từng gia đình là yếu tố cốt lõi góp phần duy trì sự ổn định và phát triển của toàn xã hội. Các giá trị văn hóa gia đình truyền thống thiết lập một môi trường và không gian lành mạnh để điều chỉnh hành vi, tư tưởng, và nhận thức của cá nhân theo hướng nhân văn và tích cực, qua đó hạn chế mâu thuẫn và ngăn chặn các yếu tố tiêu cực, sai trái. Đặc biệt, nhằm tối đa hóa tác động xã hội và tốc độ lan tỏa nhanh, các chiến dịch truyền thông xã hội, video viral, và các bài viết trên blog đã được sử dụng để khuyến khích hành động duy trì và phát huy giá trị gia đình. Những công cụ này cũng hỗ trợ quảng bá các chính sách của Chính phủ và các tổ chức xã hội liên quan, tạo ra sự đồng thuận và sự ủng hộ từ phía cộng đồng. Các hoạt động ngày hội

Gia đình tiêu biểu miền Tây Nam Bộ được tổ chức hàng năm, nơi các gia đình thi tài trong các nội dung như "Gia đình tài năng", "Gia đình cùng con đọc sách", "Gia đình thời trang", "Gia đình thể thao",...; qua đó nhấn mạnh gia đình như chiếc nôi giáo dục nhân cách, nuôi dưỡng tình cảm và gắn kết giữa các thế hệ.

Thứ ba, Truyền thông đa phương tiện đóng vai trò quan trọng trong việc gìn giữ và truyền tải các giá trị văn hóa, bao gồm di sản, tập quán và truyền thống của cộng đồng. Thông qua những hình thức thể hiện đa dạng như video, hình ảnh hay các bài viết phân tích, phương tiện này không chỉ lưu giữ những giá trị đặc sắc mà còn khơi dậy tinh thần sáng tạo trong xã hội. Chính sự lan tỏa này góp phần tạo động lực cho sự phát triển kinh tế – xã hội của khu vực, đồng thời đóng góp vào tiến trình phát triển chung của cả nước. Đồng thời, việc phổ biến nội dung và thông tin trên các nền tảng kỹ thuật số và mạng xã hội tạo điều kiện để các giá trị văn hóa gia đình có thể tiếp cận rộng rãi, bao gồm cả cộng đồng kiều bào Việt Nam ở hải ngoại. Cần lưu ý rằng, thiết chế gia đình truyền thống Việt Nam đã tiếp nhận ảnh hưởng sâu sắc từ tư tưởng Nho giáo và Phật giáo. Tuy nhiên, khi du nhập vào Việt Nam, các triết lý này đã trải qua quá trình "bản địa hóa" (indigenization), được tinh giản bớt các yếu tố khuôn mẫu và giáo điều để đạt được sự tương thích tối ưu với điều kiện kinh tế - xã hội và đặc thù văn hóa của người Việt.

Tóm lại, truyền thông đa phương tiện giữ vai trò then chốt trong việc lan tỏa và gìn giữ các giá trị gia đình ở Việt Nam. Tuy nhiên, để phát huy tối đa hiệu quả, nội dung truyền thông cần được điều chỉnh phù hợp với sắc thái văn hóa và tập quán đặc trưng của từng vùng. Trong bối cảnh đó, việc vận dụng truyền thông đa phương tiện với các chức năng: giáo dục, tuyên truyền và lưu giữ giá trị truyền thống đã đem lại những đóng góp quan trọng đối với việc củng cố và phát triển hệ giá trị gia đình tại đồng bằng sông Cửu Long.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động truyền thông về giá trị gia đình ở khu vực này vẫn còn đối mặt với một số hạn chế và thách thức, cụ thể như sau:

Thứ nhất, một số kênh truyền thông số như báo chí điện tử, các trang web độc lập hoặc các nền tảng cung cấp thông tin qua email mới chỉ duy trì sự hiện diện ở mức độ ngắn hạn, thiếu tính đầu tư và chuyên nghiệp. Thực tế cho thấy khi truy cập, công chúng thường bày tỏ sự không hài lòng trước những trang thông tin có nội dung nghèo nàn, thiếu giá trị, cập

nhật không thường xuyên hoặc bị chèn quá nhiều đường link quảng cáo tự động, gây ảnh hưởng tiêu cực đến trải nghiệm tiếp nhận thông tin.

Thứ hai, nhiều sản phẩm truyền thông như phim truyền hình hoặc video trên các nền tảng mạng xã hội vẫn chứa đựng những hình ảnh, ngôn ngữ mang tính bạo lực hoặc các nội dung thiếu tính giáo dục. Dù các yếu tố này có thể gia tăng mức độ kịch tính và thu hút người xem, chúng lại tiềm ẩn những tác động tiêu cực, đặc biệt đối với nhóm trẻ tuổi. Việc tiếp xúc thường xuyên với các nội dung này có thể dẫn đến sự bất chước hành vi, lời nói hoặc cách ứng xử lệch chuẩn của nhân vật, từ đó ảnh hưởng tiêu cực đến quá trình hình thành nhân cách và nhận thức của người xem trẻ.

Bên cạnh đó, một số phim thuộc dòng phim tình cảm – gia đình vẫn xuất hiện các lời thoại hoặc hình ảnh phản cảm, bi lụy. Trẻ nhỏ khi tiếp nhận những nội dung này một cách tự nhiên, thiếu sự định hướng có thể bị ảnh hưởng đến quá trình phát triển tâm sinh lý. Điều này làm các em phân tán tư tưởng, bị chi phối trong học tập hoặc thậm chí bị kích động dẫn đến việc không kiểm soát được hành vi của bản thân, từ đó có nguy cơ vi phạm pháp luật.

Thứ ba, sự bùng nổ của các nền tảng mạng xã hội cùng với việc phổ biến rộng rãi thiết bị thông minh đã đem lại nhiều tiện ích trong đời sống hiện đại, nhưng đồng thời cũng làm thay đổi đáng kể cách thức tương tác trong gia đình. Việc cha mẹ sử dụng điện thoại trong các hoạt động sinh hoạt chung—như trong bữa cơm hay lúc trao đổi với con—làm suy giảm chất lượng giao tiếp trực tiếp, từ đó ảnh hưởng đến sự gắn bó và tình cảm giữa các thành viên.

Thứ tư, môi trường số là không gian vừa chứa đựng những nội dung tích cực, vừa tiềm ẩn nhiều thông tin độc hại. Một số lực lượng thù địch lợi dụng đặc tính lan truyền nhanh của mạng xã hội để truyền bá tư tưởng lệch lạc, cổ vũ lối sống thực dụng và phi đạo đức, đi ngược với giá trị văn hóa truyền thống. Đáng lo ngại hơn, nhiều tổ chức và nhóm phản động đã triển khai các hình thức lôi kéo có tính hấp dẫn nhằm tác động đến thanh thiếu niên, học sinh và sinh viên, dẫn dụ họ tham gia vào các hội nhóm có yếu tố nước ngoài, truyền bá tà đạo hoặc quan điểm tôn giáo sai lệch; thậm chí khuyến khích từ bỏ nghi lễ thờ cúng tổ tiên và làm gián đoạn quan hệ với gia đình, người thân

Tình trạng trên được quy kết bởi nguyên nhân sau: (1) ở cấp độ quản lý nhà nước, một số địa phương còn tồn tại những bất cập trong việc kiểm

soát các kênh truyền thông xã hội, đi kèm với sự thiếu nhận thức đầy đủ về vai trò thiết yếu của truyền thông trong việc phổ biến hệ giá trị gia đình; (2) về mặt chuyên môn, nội dung, phương pháp và cách thức tuyên truyền vẫn chưa đạt được sự đa dạng và phong phú cần thiết. Việc cập nhật và xử lý thông tin đôi khi bị chậm trễ, thiếu tính kịp thời và sự linh hoạt; (3) về phía công chúng, nhận thức và kỹ năng sử dụng các phương tiện truyền thông xã hội của một bộ phận người dân vẫn chưa được nâng cao tương xứng.

3.3. Một số giải pháp nhằm tăng cường hiệu quả sử dụng truyền thông đa phương tiện trong công tác tuyên truyền giá trị gia đình ở đồng bằng sông Cửu Long

Qua các nhiệm kỳ, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn coi công tác tuyên truyền và giáo dục là nhiệm vụ trọng tâm, nhằm xây dựng mô hình gia đình văn hóa và gìn giữ những giá trị tốt đẹp trong đời sống gia đình. Theo đó, văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X Đảng ta đã chỉ đạo: “Phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam, thích ứng với những đòi hỏi của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc, thật sự là tổ ấm của mỗi người, là tế bào lành mạnh của xã hội, là môi trường quan trọng hình thành, nuôi dưỡng và giáo dục nhân cách con người, bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống tốt đẹp, tạo nguồn nhân lực phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” (Communist Party of Vietnam, 2006, pp. 103–104). Tại Đại hội XIII, Đảng ta tiếp tục xác định: “Xây dựng hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người gắn với giữ gìn, phát triển hệ giá trị gia đình Việt Nam trong thời kỳ mới” (Communist Party of Vietnam, 2021, pp. 144). Vì những lý do đó, công tác giáo dục và tuyên truyền về hệ giá trị gia đình được xem là nhiệm vụ thiết yếu trong tình hình phát triển mới. Điều này được cụ thể hóa trong Chỉ thị số 06-CT/TW ngày 24/6/2021 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác xây dựng gia đình trong tình hình mới, trong đó chỉ rõ sự cần thiết phải: “Đẩy mạnh, đổi mới công tác phổ biến, tuyên truyền, giáo dục chính sách, pháp luật về hôn nhân và gia đình; các chuẩn mực, giá trị văn hóa gia đình; kiên thức, kỹ năng xây dựng gia đình; các rủi ro đối với gia đình, giúp người dân chủ động phòng ngừa các ảnh hưởng tiêu cực đến gia đình. Tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống trong gia đình. Phát huy vai trò của gia đình, cộng đồng, xã hội trong việc xây dựng môi trường văn hóa, con người Việt Nam giàu lòng nhân ái, khoan dung, chân thành, tín nghĩa, trọng đạo lý, cần cù,

chăm chỉ, tiết kiệm, sáng tạo, khát vọng, hiện đại” (Communist Party of Vietnam, 2006, pp. 01). Trên thực tế, mặc dù các kênh truyền thông đa phương tiện đã phát huy vai trò tích cực trong công tác tuyên truyền, giáo dục hệ giá trị gia đình trong giai đoạn vừa qua, nhưng những điểm hạn chế đã được phân tích vẫn tồn tại. Do đó, nhằm tối ưu hóa hiệu suất sử dụng các phương tiện truyền thông đa phương tiện trong việc tuyên truyền hệ giá trị gia đình Việt Nam ở đồng bằng sông Cửu Long trong tương lai, cần tập trung triển khai một số hệ giải pháp sau:

Một là, tăng cường nhận thức về vai trò chiến lược của truyền thông trong việc phổ biến các giá trị gia đình Việt Nam ở mọi cấp độ quản lý.

Công tác quản lý nhà nước đối với lĩnh vực gia đình thuộc thẩm quyền chức năng của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tại các địa phương. Để tối ưu hóa hiệu quả giáo dục hệ giá trị gia đình, cần thiết phải thiết lập cơ chế phối hợp chặt chẽ giữa Sở này với các cơ quan truyền thông. Sự hợp tác này nhằm mục đích nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cơ quan chuyên trách, các đơn vị nghiên cứu, và cơ sở đào tạo. Các đơn vị này đóng vai trò kép: vừa là chủ thể định hướng và lãnh đạo quá trình tuyên truyền trên các phương tiện truyền thông, vừa là lực lượng trực tiếp thực hiện công tác phổ biến hệ giá trị gia đình Việt Nam.

Hoạt động tuyên truyền thông qua các kênh truyền thông cần được thực hiện một cách liên tục, kịp thời, và có trọng tâm, trọng điểm. Nội dung và phương thức phải được điều chỉnh để phù hợp với điều kiện đặc thù của từng địa phương, vùng miền, thôn, ấp. Đây là một nhiệm vụ then chốt để đạt được mục tiêu giáo dục lý tưởng, tuyên truyền về đạo đức, lối sống và bảo tồn hệ giá trị gia đình Việt Nam.

Cần đẩy mạnh sự phối hợp liên ngành giữa các ban, ngành hữu quan, đồng thời xây dựng sự kết nối hiệu quả giữa các tổ chức và đơn vị tham gia vào công tác tuyên truyền hệ giá trị gia đình. Hoạt động này phải đi đôi với việc củng cố bộ máy tổ chức và nâng cao chất lượng nguồn nhân sự làm công tác truyền thông. Đặc biệt, cần chú trọng bồi dưỡng năng lực chuyên môn và phẩm chất đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ cán bộ truyền thông, bao gồm nhà báo, các chuyên gia tại cơ quan nghiên cứu và cơ sở đào tạo.

Hai là, tái cấu trúc nội dung và phương thức truyền tải thông tin, đồng thời mở rộng việc sản xuất các tài liệu đa phương tiện tập trung vào văn hóa gia đình.

Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh: “Đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, vận động; sử dụng hiệu quả các phương tiện truyền thông đại chúng, mạng xã hội theo hướng thiết thực” (Communist Party of Vietnam, 2021, pp. 147). Dựa trên chỉ đạo này, việc cải cách nội dung và hình thức thông tin, tuyên truyền về bảo tồn nét đẹp gia đình là một trong những ưu tiên hàng đầu của các cơ quan quản lý nhà nước và đơn vị tuyên truyền về công tác gia đình. Theo đó, Ban Tuyên giáo các cấp phải xác định định hướng nội dung và hình thức tuyên truyền sao cho tương thích với trình độ nhận thức và điều kiện tiếp nhận thông tin của người dân khu vực đồng bằng sông Cửu Long. Trên cơ sở chiến lược đó, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch cần thể hiện tính chủ động và sáng tạo trong việc biên soạn nội dung và lựa chọn kênh truyền tải giáo dục, tuyên truyền.

Yêu cầu cần phải phối hợp chặt chẽ và lồng ghép nhiều loại hình nghệ thuật khác nhau trong công tác giáo dục hệ giá trị gia đình thông qua các kênh truyền thông đa phương tiện. Các giá trị này nên được tích hợp vào phim truyền hình, đồng thời, cần duy trì sự kết nối với cơ quan báo chí, phát thanh – truyền hình để thường xuyên giới thiệu các mô hình tiêu biểu, các câu lạc bộ gia đình hạnh phúc. Song song đó, cần đầu tư xây dựng các chương trình, chuyên trang, chuyên mục, phóng sự chuyên đề, tiểu phẩm, kịch bản sân khấu, và phim truyền hình nhằm lan tỏa sâu rộng thông điệp về gia đình. Bên cạnh các phương tiện truyền thông, việc vận hành và tích hợp thông tin phải hiệu quả trên các trang điện tử và bản tin nội bộ. Cần đẩy mạnh việc đưa nội dung giáo dục gia đình và bình đẳng giới vào chương trình đào tạo chính thức ở cấp trung học cơ sở và trung học phổ thông. Việc tăng cường truyền thông về văn đề giới, đặc biệt nhắm đến giới trẻ, sẽ góp phần củng cố những giá trị nhân văn và tốt đẹp của gia đình, như việc phụng dưỡng, chăm sóc ông bà, cha mẹ và người cao tuổi. Ngoài ra, cần tăng cường phổ biến pháp luật, nhất là Luật Hôn nhân và Gia đình, Luật Phòng chống bạo lực gia đình. Tất cả những nỗ lực này sẽ góp phần hiện thực hóa mục tiêu “ấm no, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh” mà Đảng và Nhà nước ta đặc biệt coi trọng trong giai đoạn phát triển hiện nay.

Ba là, củng cố nền tảng hạ tầng kỹ thuật và trang thiết bị hiện đại hóa cho hoạt động truyền thông

Hạ tầng vật chất và công nghệ tiên tiến là yếu tố không thể thiếu để chuyển đổi các nội dung giáo dục về hệ giá trị gia đình thành các hình thức truyền tải có tính hiện thực và khả năng tiếp cận rộng rãi đến công chúng. Do đó, Bộ Văn hóa, Thể thao và du lịch cần tham mưu cho Chính phủ đầu tư cơ sở vật chất,

trang thiết bị phục vụ cho công tác tuyên truyền. Cần xúc tiến xây dựng chiến lược truyền thông số hóa mang tính bài bản và hiện đại, đồng thời phát triển các tổ hợp truyền thông và cơ quan báo chí chủ lực có năng lực mạnh mẽ để thực thi tốt chức năng thông tin và định hướng dư luận.

Đồng thời, Cần tăng cường năng lực giám sát và quản lý hoạt động trên không gian mạng, đồng thời đẩy mạnh các biện pháp đấu tranh nhằm ngăn chặn hiệu quả việc các thế lực thù địch lợi dụng môi trường số để lôi kéo người dân tham gia vào những hội nhóm đi ngược lại chuẩn mực văn hóa và đạo đức xã hội. Song song đó, cần áp dụng các giải pháp phù hợp để hạn chế những xu hướng làm suy yếu hoặc xóa bỏ sự đa dạng, khác biệt và mâu thuẫn vốn tồn tại giữa các giá trị truyền thống và hiện đại trong cộng đồng. Bên cạnh công tác quản lý, việc nâng cao chất lượng nguồn thông tin được phổ biến trên các phương tiện truyền thông đa nền tảng giữ vai trò then chốt. Trên cơ sở đó, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch cần tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh/thành phố trong việc phân bổ nguồn lực đầu tư trang thiết bị truyền thông tại cơ sở (như hệ thống loa, đài và các nền tảng kỹ thuật số), nhằm thúc đẩy tiến trình chuyển đổi số và nâng cao hiệu quả giáo dục, tuyên truyền hệ giá trị gia đình tại địa phương.

Bốn là, cải thiện năng lực sử dụng truyền thông kỹ thuật số cho người dân, đồng thời phân tích và thấu hiểu tâm lý, nhu cầu của các nhóm công chúng khác nhau.

Ban Tuyên giáo các cấp ở địa phương cần chủ động nắm bắt đầy đủ tâm tư, nhu cầu và kỳ vọng của người dân để xây dựng các chương trình truyền thông có tính hệ thống, phù hợp với từng nhóm đối tượng, độ tuổi và mục tiêu nội dung. Đồng thời, cần thiết lập cơ chế bảo vệ an toàn cho những cá nhân mạnh dạn tố giác các hành vi vi phạm pháp luật hoặc đi ngược lại chuẩn mực văn hóa, nhằm tạo niềm tin

và khuyến khích sự tham gia của cộng đồng. Song song với đó, việc xử lý nghiêm các hành vi vi phạm liên quan đến thông tin trên không gian mạng là yêu cầu tất yếu nhằm đảm bảo tính rắn đẽ. Công tác phổ biến Luật An ninh mạng và bồi dưỡng kỹ năng truyền thông số cho người dân cần được tăng cường, giúp họ nâng cao khả năng nhận diện, sàng lọc và từ chối lan truyền các thông tin thiếu kiểm chứng, qua đó hạn chế những hệ lụy khó kiểm soát. Bên cạnh các giải pháp quản lý và giáo dục, việc ghi nhận và tôn vinh các cá nhân, tập thể có đóng góp tích cực trong công tác truyền thông về gìn giữ giá trị gia đình cũng là yếu tố quan trọng để lan tỏa những hình mẫu tốt trong xã hội.

4. KẾT LUẬN

Nghiên cứu cho thấy truyền thông đa phương tiện đóng vai trò then chốt trong việc lan tỏa, giáo dục và bảo tồn các giá trị gia đình truyền thống tại đồng bằng sông Cửu Long. Với ưu thế về tốc độ, khả năng tương tác và tiếp cận rộng, truyền thông hiện đại góp phần định hướng nhận thức, củng cố chuẩn mực ứng xử và tăng cường sức bền của thiết chế gia đình. Các chương trình truyền thông sáng tạo, kết hợp nội dung số, nghệ thuật và hoạt động cộng đồng, đã giúp lan tỏa hình ảnh gia đình Việt Nam giàu nhân văn, gắn kết liên thế hệ và phản ánh bản sắc văn hóa địa phương. Đồng thời, truyền thông cũng phản biện các quan niệm sai lệch, tuyên truyền chủ trương của Đảng và chính sách Nhà nước về xây dựng gia đình văn hóa.

Để phát huy tối đa hiệu quả, cần sự phối hợp đồng bộ giữa cơ quan truyền thông, chính quyền địa phương, tổ chức xã hội và từng gia đình, cùng với đầu tư nguồn lực, nâng cao chất lượng nội dung và kiểm soát thông tin độc hại. Truyền thông đa phương tiện vì thế trở thành nền tảng quan trọng, góp phần xây dựng xã hội phát triển hài hòa, nhân văn và bền vững.

TÀI LIỆU THAM KHẢO (REFERENCES)

- Communist Party of Vietnam. (2006). *Documents of the 10th National Congress*. National Political Publishing House.
- Communist Party of Vietnam. (2021). *Directive No. 06-CT/TW dated June 24, 2021, of the Secretariat on strengthening the Party's leadership over family-building work in the new context*.

- Communist Party of Vietnam. (2021). *Documents of the 13th National Congress of the Communist Party of Vietnam (Vol. I). National Political Publishing House of Truth (in Vietnamese)*.
- General Statistics Office. (2023). *Statistical Yearbook of Vietnam 2022*. Statistical Publishing House (in Vietnamese).